

SKOLENS NYE KAPITEL

Af HANNE LØNGREEN, INSTITUTLEDER FOR
INSTITUT FOR UDDANNELSE OG PÆDAGOGIK (DPU),
AARHUS UNIVERSITET

Med dette nummer af Asterisk mellem hænderne, starter der uvilkårligt en erindringsvandring 'down memory lane'. Uanset fødselsår er vi alle bærere af politikeres ambitioner om at skabe kommende samfundsindivider, der kan opfylde ønsker om vækst og velstand for nationen såvel som viden og dannelse for den enkelte. Hvilken reform ens lille barnekrop rammes af, er historisk bestemt.

I august 1959 startede jeg i børnehaveklassen i byen med mottoet »rask må det gå«. Børnehaveklassekonceptet havde byen indført mange år før inspireret af schweiziske metoder. Vi var 27 elever og en børnehaveklasselærerinde. Selvom det stadig i de lidt større klasser stod på udenadslære af salmevers og gang og opstilling i lige rækker ved klasseværelsets dør inden timen, så var matematik-, geografi- og biologilæren fokuseret på den enkelte elevs potentialer samt ikke mindst at lære os, hvor vi kunne finde viden frem for at terpe lange remser.

Vore små kroppe mærkede også de lokale politikeres politiske rationaler. Selvom Esbjerg var en by i stærk vækst, var der mange, der stadig ikke havde bad – derfor havde vi fællesvask på skoleskemaet i de små klasser. Drengene og piger blev skrubbet med træuld og giftig rød sæbe af den indremissionske lærerinde.

Retrospektivt kan jeg se, at det var brydnings- og reform år. Vi havde lærere, der slog med pegepinden, sendte os i skammekrogen eller gav en 'sveder', hvis vi ikke kunne vore remser, og vi havde lærere, der først og fremmest opmuntrede til at deltage i dialog i undervisningen, og som var fokuseret på at etablere et gunstigt læringsmiljø frem for angstfyldt disciplin.

Uanset politiske ambitioner, reformer og strukturelle ændringer på skoleområdet, så har vi alle – når vi ser skolen i et historisk perspektiv – netop mærket lige præcis de re-

»I august 1959 startede jeg i børnehaveklassen i byen med mottoet 'rask må det gå'. Børnehaveklassekonceptet havde byen indført mange år før inspireret af schweiziske metoder. **Vi var 27 elever og en børnehaveklasselærerinde.**«

former, som var gældende på det tidspunkt, vi selv startede på vores skoleliv.

I år står vi også midt i en brydningstid for skolen. Første skoledag efter sommerferien bliver i år en ganske særlig dag. Ikke bare for de spændte nye børnehaveklasseelever (og deres forældre), der åbner for et nyt kapitel af deres liv. Det bliver også en helt særlig dag for skolen, da den nye folkeskolereform træder i kraft ved skolestart 2014.

I år er det også præcis 200 år siden, Kong Frederik den 6. underskrev en række skolelove, der fastslog undervisningspligt for alle danske børn. De love markerer begyndelsen på skolen som en central samfundsinstitution.

Det er derfor et velvalgt år, at en forskergruppe med base på Institut for Uddannelse og Pædagogik har valgt at offentliggøre fem års intensivt arbejde med den danske skolehistorie. Med fembindsværket Dansk skolehistorie får skolen den første samlede skolehistorie i knap 100 år.

Dette nummer af Asterisk tager fat på skolen – før, nu og i fremtiden. Spørgsmålet er, om den nye folkeskolereform skaber en helt ny skole? I featureartiklen peger historieprofessor Ning de Coninck-Smith på, at det i historiske materiale er svært at sige, hvad der er den afgørende faktor for, at skolen gennem tiden har flyttet sig. For skolehistorien udvikler sig ikke bare oppefra; den udvikler sig snarere indefra – af alle de mennesker, der har med skolen at gøre i det daglige.

En ting er dog sikker: Skolen er et væsentligt kapitel for os alle. Lad os bruge i år til at fejre skolen og fejre alle dem, der hver dag arbejder på at gøre skolen bedre. ■

